

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Fundacji Zawackiej
oraz Wojskowej Szkoły Piel.
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0046 66 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 1470502736
KRS 00000 416 02
Krajowy Rejestr Sądowy
KRS-ku 82 1090 1506 130 0000 5002 0244

MW 589/1237

2009

Tucholski Kazimierz

87-600 Lipno

Lipno

POZ-AK

Tucholski Kazimierz
ps. „Tyłpusik”

M: 589/1237 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Inchowski Wiesław
I+II+589/1237 Pom.
Lipno P.O.Z. - AK

I/1. Relacja k. 1 s. 1

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora k. 4 s. 1-4

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora k. 1 s. 1

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne. —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 7

VI. Fotografie brak

1/n. Relacja - Tucholski Władimir

1. Życiorys - relacja Władimiera Tucholskiego,
mpis, bez daty, kserokop. oryg. - k. 1 s. 1

KAZIMIERZ TUCHOLSKI

ZAM. L I P N O

PLAC DEKERTA 23

PSU " TYLPUSIK"

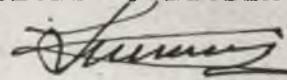
1/1/1

Ż Y C I O R Y S

Ja niżej podpisany Kazimierz Tucholski urodzony dnia 9 października 1910 r. w Lipnie, syn Leonarda i Michaliny z Mazglińskich wykształcenie podstawowe, zawodowe rzemieślnicze. Od młodych lat pracując przy rodzicach należałem do organizacji oświatowych o charakterze patriotyczno - wojskowym. Czynną służbę wojskową odbywałem od 1931 r. w 63 pp w Toruniu, gdzie ukończyłem szkołę podoficerską z bardzo dobrą lokatą ze stopniem Kaprała. Resztę służby wojskowej ukończyłem jako dowódca drużyny. Po przejściu do rezerwy, pracowałem w zawodzie rzemieślniczym oraz kontynuowałem działalność w przysposobieniu wojskowym aż do wybuchu wojny w 1939 r. Zmobilizowany do 144 pp. we Włocławku, brałem udział w walkach od Kutna po Warszawę i w obronie Warszawy. Po kapitulacji Warszawy zostałem zwolniony z niewoli na podstawie umowy dowództwa polskiego z Niemcami. Po powrocie do domu już w marcu 1940 r. zostałem zaprzysiężony do Polskiej Organizacji Zbrojnej pod pseud. "Tylpusik" przez Józefa Sadowskiego, którego znałem już przed wojną. Wyznaczony zostałem na dowódcę drużyny z zadaniem stopniowego rozwijania organizacji. Szkolenia wojskowe, wywiadu łączności, walki konspiracyjnej, dywersyjnej oraz akcji "N" polegającej na szperzeniu zamieszania w śród wojska i ludności niemieckiej pp. przez różne odezwy w języku niemieckim, oraz działalności sabotażowej i przygotowaniu się do akcji wyzwoleniczej zgodnie z rozkazami dowództwa. Od grudnia 1942 r. zostałem wyznaczony na dowódcę plutonu I-go, pierwszej kompanii Placówki 124 Lipno, której komendantem był Stanisław Drzewiecki pseud. "Sławunia". W czasie aresztowań na terenie powiatu lipnowskiego w dniu 5 maja 1943 r. został aresztowany Józef Sadowski, jak się ostatnio dowiedziałem - Komendant Obwodu AK na powiat lipnowski. Sadowski jak słyszałem pomimo tortur mnie nie wydał. Działalem do wyzwolenia. Po wojnie pracowałem w służbie kolejowej aż do emerytury.

KAZIMIERZ TUCHOLSKI

PSEUDÓ " TYLPUSIK"

1/2. Dokumenty dotyczące Tucholskiego
Kasimiera:

1. Oświadczenie świadka - Józef a Sadowskiego
- kserokop. oryg. k. 1 s. 1
2. Oświadczenie świadka - Tucholskiego
Kasimiera z 28.09.1990 r. nt.
działalności Ślufimskiego Władysława,
kserokop. oryg. k. 1 s. 2
3. Leg. nr 411-82-102 & W z 28.07.1982
Medalu „Za udział w Wojnie Obronnej
1939, kserokop. oryg. k. 1 s. 3
4. Zaświadczenie nr 194398 z BoWiD
o uprawieniach kombatanckich
K. Tucholskiego, kserokop. oryg. k. 1 s. 4

051720/2000 Świadku Sądow. 1/2/1

1/Nazwisko i imię Kazimierz Tucholski
2/Stopień Sierżant
3/Data urzędowania 9 X 1940 r. Miejscowość Lipno
4/Nazwisko panioskie matki
5/Imiona rodziców Leonard i Michalina z Łazygłińskich
6/Używane pseudonimy i w jakich okresach "Tyłpusik" przez cały okres wojny

7/Data wstąpienia do SZP/PZP/AK lub organizacji podporządkowanej AK.

Marzec 1940 r. do Polskiej Organizacji Zbrojnej od 1 XII 1942 r. AK.

8/Nazwa organizacji, komórki do której wszedł, z dokładnym określeniem tej komórki w hierarchii organizacyjnej np. Okręg, Inspektorat, Obwód, Rejon, Placówka-Dywizja, Pułk itp. Polska Organizacja Zbrojna-Armia Krajowa. Dowódca I-go plutonu, I-szej kompanii Placówki 124 Lipno, Obwodu AK Lipno, Okręg Pomorze
9/Uzyskano stopnie wojskowe Sierżant.

10/Przebieg służby wojennej od marca 1940 r. zaprzysiężony jako jeden z pierwszych do Polskiej Organizacji Zbrojnej na funkcji dowódcy drużyny. Od 1 XI 1942 r. w Armii Krajowej na stanowisku dowódcy plutonu 1-szej kompanii Placówki 124 Lipno, Rejonu-10 Lipno, Obwodu AK Lipno, Inspektoratu Włocławek, Okręgu AK Pomorze krypt "Luneta" Przedstawiony w XI 1942 r. do stopnia sierżanta i odznaczenia "Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami" przez p. o. w.

11/Czy nosił o weryfikację, kiedy i w jakiej Komisji Weryfikacyjnej ?

na skutek zaginięcia dokumentów spowodu aresztowań na naszym terenie.

12/Jeśli zweryfikowany, podać idz. zaświadczenie weryfikacyjnego, nazwę Komisji i datę zaświadczenia Wyróżnił się jako bardzo ofiarny i zdolny organizator. W zachowaniu bardzo skromny. Zupełnie zasłużył na wyróżnienie.

13/Czy otrzymał legitymację Krzyża AK. jeśli tak, podać nr. legitymacji i datę wystawienia nie otrzymał-proszę o nadanie Krzyża Armii Krajowej.

14/Czy otrzymał Medal wojska/podać datę i nr legitymacji/ nie otrzymał-proszę o nadanie Medalu Wojska, Srebrnego Krzyża Zasługi z Mieczami i stopnia Sierżanta
Obecny adres Tucholski Kazimierz. 87-600 Lipno. Plac Dekerta 25. /zanta

Popieram wniosek w całej rozciągłości co bardzo Kol. Tucholski zasłużył.

Z upoważnienia Szefa I-go Oddziału Sztabu Komandy Głównej Armii Krajowej,
Płk. dypl. inf., Antoniego Smojcy

1-/Józef Godowski ps. "Zagorczyk" kpt.
Sam. 03-350 Warszawa, ul. Chodecka 15/6.

J. Godowski

u y d m
MARIAN WOJCIK

ul. ... 6

tel. ...

6

4/2/2

Tucholski Kazimierz ps "Tympusik" Lipno dnia 29 września 1990r.
87-600 Lipno pl. Dekerta
(Nazwisko, imię, pseudonim
i adres oświadczającego)

Oświadczenie świadka

Jako uczestnik(czka) (Armi Krajowej, Szarych Szeregów BCh lub innych organizacji afiliowanych przy AK (od - do) III.1940 roku do I.1945r.: POW, ZWZ, AK, dowódca okręgu, później plutonu w Flacówce Lipno. Zaprzysiężony przez Józefa Śedowskiego, późniejszego komendanta Z.O. AK na powiat Lipno.....
świadomy(a) odpowiedzialności karnej za prawdziwość podanych przeze mnie niżej faktów

Oświadczam że

Ob. Ślufiński Władysław..... syn (córka) Franciszka i Stanisławy urodzony(a) dnia 7 lipca 1916 r. w Lipnie..... zd. Markowska jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić organizacje konspiracyjne oraz okoliczności w których świadek zetknął się z otrzymującym(a) oświadczenie i okres od-do) z przedwojennym służącym w 63 p.p.w. torunia w latach 1931-1932. Organizacyjnie rozpoznany zastępcą Ślufińskim Władysławem ps. "Bzura" w XII.1943r. przez klementowicza J. ps. "Kamień", który w mojej obecności zaprzysiężył Ślufińskiego w dniu 15.12.1943r.....

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Bzura"..... i pełnił(a) funkcje - brał(a) udział (opisać przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem, pełnioną funkcję, stopień wojskowy w jakim był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach itp. w czasie od - do) od 15.12.1943r. do I.1945r. Wchodził w skład drużyny w stopniu szeregowca w której ja był dowódcą. Udział brał w szkoleniach wojskowych. Jako łącznik przynosił rozkazy i materiały konspiracyjne do Dunina, rymarsze Rucińskiego w Nikole, oraz do klementowicza J. ps. "Kamień", które otrzymywałem od dowódcy Flacówki Lipno Drzewieckiego Stanisława ps. "Stawania".....

Światowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
Kolo w Lipnie
stwierdza się
[Signature]

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem
(Imię, nazwisko, stopień wojskowy)

I/2/3

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

odznaczony/a został/a

LEGITYMACJA

Ob. TUCHOLSKI

Nr 411-82-102 MW

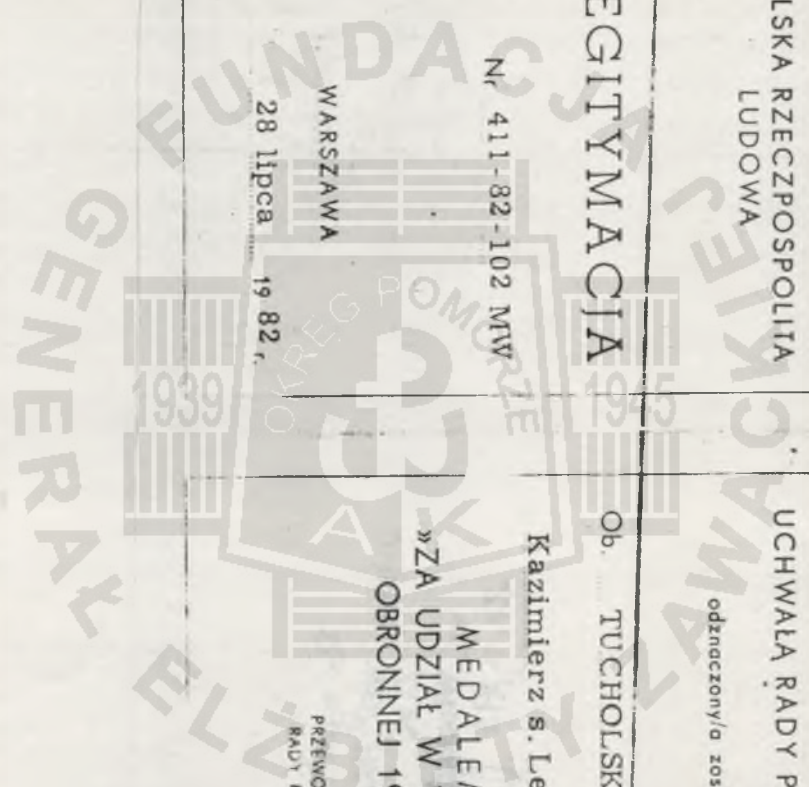
Kazimierz s. Leonarda

MEDALEM
»ZA UDZIAŁ W WOJNIE
OBROŃNEJ 1939«

WARSZAWA

dn. 28 lipca 1982 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

1/2/4

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ
I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI
we Włocławku

ZASWIADCZENIE № 194398

Zarząd Wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację
Obywatel [ka] Kozminierz T u c h o l s k i
(imię i nazwisko)
syn [córka] Leonarda urodzony [a] 9 października 1909
(dzień, miesiąc, rok) w Włocławku (miejscowość)
zamieszkały [a] w Lipie Plac Dekerta 23

- jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD nr legitymacji 454/46
- odpowiada warunkom uprawniającym do członkostwa ZBoWiD

Zaswiadczenie jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze świadczeń określonych w Ustawie z dnia 23 października 1957 r. o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanów i więźniów obozów koncentracyjnych (Dz. U. Nr 31, poz. 186).

Jednocześnie stwierdza się że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu podlegającego wymiarom [nej] zaliczają się następujące okresy działalności kombatanckiej oraz okresy uwięzienia w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:

Siędział w WP w okresie od 1 września 1939r. do 28 września 1939r.

Włocławek
Zarząd Wojewódzki

[Podpis]
podpis sekretarza Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
[Imię i nazwisko]

KOMISJA WERYFIKACYJNA
AK
we Włocławku

Włocławek 20-III-1980.

[Podpis]

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
dotyczące Tucholskiego Skarżymierza:

1. Deklaracja - zgłoszenie uczestnictwa
w Stow. Żoł. AK z 20.03.1990, kuro-
kop. oryg.

k. 1 s. 1-2

9-9

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data *9 X 1940 r.* *KAZIMIERZ TUCHOLSKI* /imię i nazwisko/ *[Signature]* /podpis/

adres *87-600 LIPNO*
PLAC DEKERTA 23

telefon

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię *KAZIMIERZ TUCHOLSKI*
/ literami drukowanymi /

2. Dla mężatek nazwisko panieńskie

3. Data i miejsce urodzenia *9 PAZDZIERNIK 1910 r.*

4. Imiona rodziców *MICHAŁA LEONARD*

5. Pseudonimy *"KŁPUSIK"*

6. Data wstąpienia do :

a. SZP *1940 ZBOUID*

b. ZWZ-AK

c. Organizacje sekcjne, podporządkowane, współdziałające

7. Przydział organizacyjny *DOWÓDCA DRUŻYNY Z ZADANIEM*

*STOPIOWEGO. ROZWIJANIA ORGANIZACJI SZKOLENIA WOJSKOWEGO-
KUDZIAŁ ŁĄCZNOŚCI. NALKA KONSPIRACYJNEJ. DYWERSYJNEJ. AKCJA N*

/ np. *obwód LIPNO* okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział,
pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja
lub inny rodzaj działalności /

8. Odznaczenia uzyskane w AK

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadano /

9. Inne odznaczenia **MEDAL ZA UDZIAŁ W WOJNIE OBRONNEJ 1939**
NR LEG. KM-82-102 MN..... KENIATA RĄDY PAŃSTWA

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

a. do 1939r. **SŁUŻBA WOJSKOWA - DOWÓDCA DRUŻYNY**
ŻWIATALNOŚĆ I PRZYSPODRIEMIA WOJSKOWYM

b. SZP, ZWZ-ak
Dozorca plutonu obw. Lipno

c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/

4 MAJ 09 849 NR-0361378 ZARZĄD WOJEWODZKI WŁOCŁAWEK

12. Represjonowany / rodzaj / :

a. 1.IX.1939r. - 15.I. 1945r.

b. Po 15.I. 1945r.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

Krzysztof TUCHOLSKI

KOMISJA WERYFIKACYJNA AK

KOMISJA WERYFIKACYJNA

Włocławek / k. Środowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

Włocławek, 20. III 1990

/ miejscowość, data /

Nazwisko i imię 1. **Krzysztof Komol "Surob"**

pseudonim 2. **"Stary Czerwony" "Rybitwa"**

3. **Stary Gajlik "Sonder"**

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej **70m 25.04.1990**

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU

Nazwisko i imię 1. **J. Cyr**

pseudonim 2. **L. Jankowski**

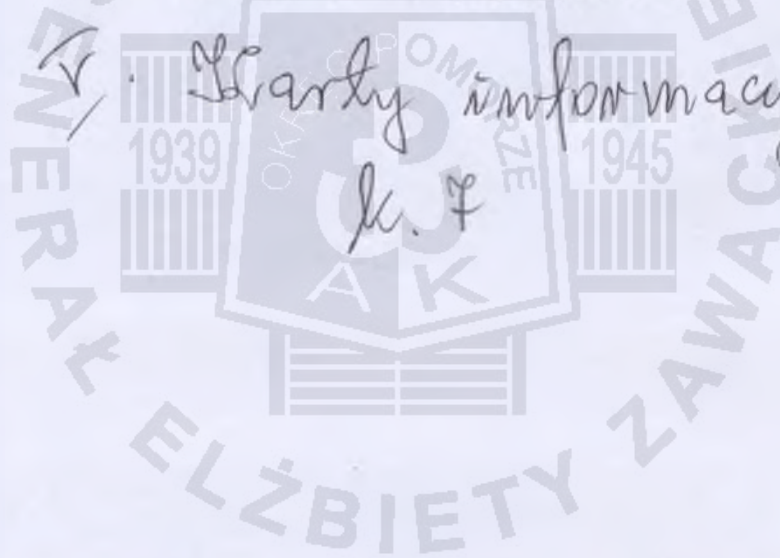
3. **R. Gredys**

T.V. 589/1237 Tom.

Sipno

Tucholski Stanisław

Warty informacyjne
k. 7

T U C H O L S K I K A Z I M I E R Z ur.09.10.1910 r. w Lipnie ps.
"Tyłpusik" syn Leonarda i Michaliny z d.Mazgalińskiej zam.87-600 KTF
Lipno ul.Dekereta 23. Zaprzysiężony przez Juliana Klementowicza
ps."Kamień" Dowódca Rej.I-szego Lipno. Okręg Toruń, Insp. Wzo-
czawek. Obwód Lipno. D-ca drużyny do walk dywersyjnych. Kapral
WP. Uczestnik wojny 1939 r. Wykształcenie 7 kl.szk. podst. Odz-
naczony Medalem Wojny Obronnej 1939 r. W konspiracji od marca
1940 r. do 01.1945 r.

15. ~~Michalski Kazimierz~~ ur.09.10.1910r. w Lipnie ps."Tyłpusik" syn Leonarda
~~i Michaliny z d.Mazgalińskiej. zam. 87-600 Lipno ul.Dekereta 23.~~ Zaprzysiężony
~~przez Juliana Klementowicza ps."Kamień" Dowódca Rej.I-szego Lipno.~~ Okręg Toruń
1939 Insp. Wzocławek. Obwód Lipno. D-ca drużyny do walk dywersyjnych. Kapral WP.
Uczestnik wojny 1939r. Wykształcenie-7 kl.szk.pow. Odznaczony Medalem Woj.
Obronnej 1939r. w konspir.od marca 1940r.-do01.1945r.

Lipno 2
AK

Tucholski Kazimierz

obecni wsiwie: Lipno

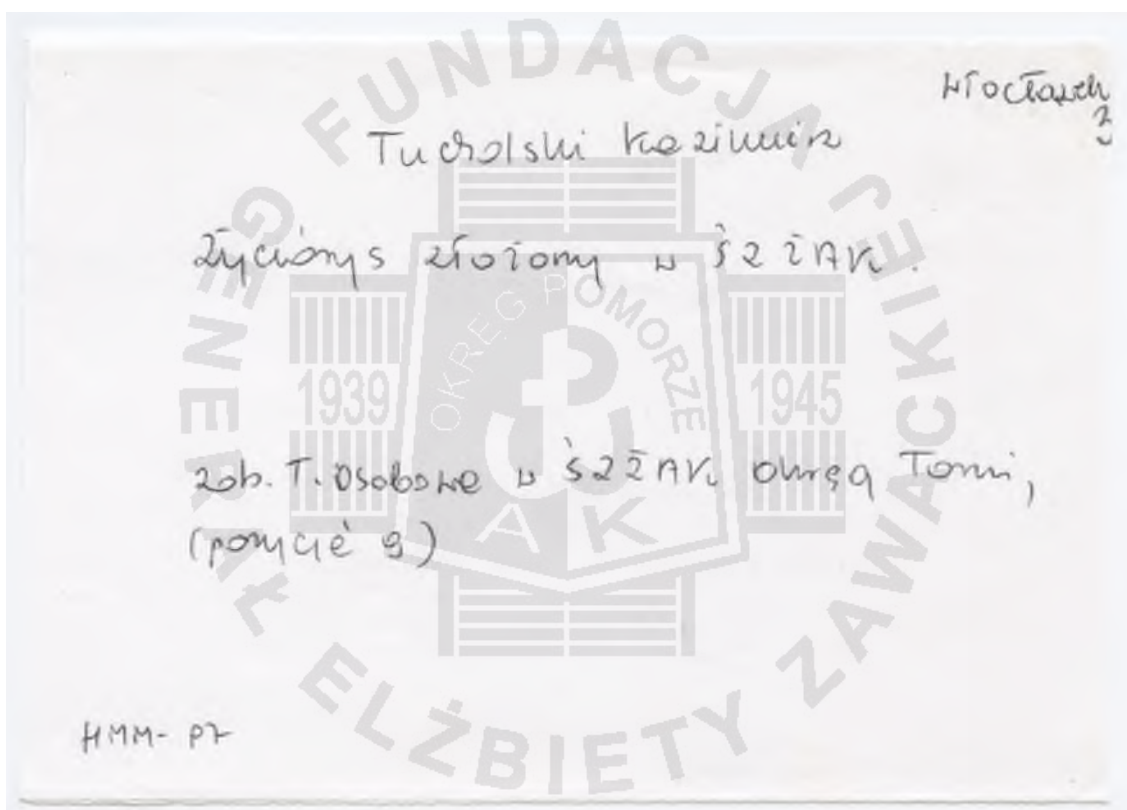
Pl. Dzierzga 23

koło Lipno

wob. listki II snobuiskie pom.

olm. Torun 522 AK

J.M.M.

Hroclaw 2

Tucholski Kazimierz

Życiorys stojomy w świątku

zob. T. Osoboke w świątku okręgu Toruń,
(pomocie 9)

HMM-PT

++ Tuchowski Kosimierz Lipno 4,

Zwrot "Biletynu" Fundacji
z inf. o śmierci z. IV 2007 r.

MK

FUNDACJA
ELŻBIETY ZAWACZYŃSKIEJ
1939 1945
AK

+† Tucholski Kazimierz

s. Leonarda

ur. 9.10.1910 zm. 6.02.1998

deca, drużyny; w konsp. 1940-01.1945

Lipno, ul. Deberta 23

Lipno 5
ZWL-AL

rob. Spis członków ŚW. Lw. ZAL
Obr. Sprawy s. 80 (t. probl.
org. komb.)

RS III '11

Truchowski Kasimierz

lipno⁶
302-17V

zob. Truchowski B., Polska
Godzienne na Szybowcach...,
Tomni 2008, s. 535

nr. 15

Inchowski Władysław
ps. „Tyłpusik”

Sipmo 7
Poz-AK

zob. Józef Sadowski, *Wojni m...*,
Warszawa 1999, s. 203

AK. 11/115

Tucholski Kazimierz

87-600 Lipno

ul. Dekerta 23

M-589/1237 - Lipno
AK

Tucholski Kazimierz
„Tyłpusik”

Tuchowski Kazimierz

